

1. a.) $2^{|x+1|+x} = 2 \Leftrightarrow |x+1| + x = 1$

Ha $x+1 < 0$, akkor az egyenlet: $-(x+1) + x = 1 \Rightarrow -1 \neq 1$, nincs ilyen x ,

Ha $x+1 \geq 0$, akkor az egyenlet: $(x+1) + x = 1 \Rightarrow 2x = 0$, tehát a megoldás $x = 0$.

b.) $x + 3\sqrt[3]{x^2} - 18\sqrt[3]{x} = 0 \Leftrightarrow \sqrt[3]{x^3} + 3\sqrt[3]{x^2} - 18\sqrt[3]{x} = 0$. Legyen $u := \sqrt[3]{x}$, ekkor $u \cdot (u^2 + 3u - 18) = 0$, a gyökök $u = 0, -6, 3 \Rightarrow x = 0, (-6)^3, 3^3$, tehát a megoldások $x = 0, -216, 27$.

c.) $\frac{1+4^{x-1}}{4^x} = \frac{17}{2^{x+3}} \Leftrightarrow (8 \cdot 4^x\text{-nel szorozva az egyenletet}) 8 \cdot (1+4^{x-1}) = 17 \cdot 2^x \Leftrightarrow 2 \cdot (2^x)^2 - 17 \cdot 2^x + 8 = 0$
 $2^x = \frac{17 \pm \sqrt{17^2 - 4 \cdot 2 \cdot 8}}{4} = \frac{17 \pm \sqrt{(17-8)(17+8)}}{4} = \frac{17 \pm \sqrt{9 \cdot 25}}{4} = \frac{17 \pm 15}{4} \Rightarrow 2^{x_1} = 8, 2^{x_2} = \frac{1}{2} \Rightarrow x_1 = 3, x_2 = -1$.

d.) $\lg \sqrt{x^2 - 3x} - \lg \sqrt{3-x} = \lg 5 \Leftrightarrow \lg \frac{\sqrt{-x \cdot (3-x)}}{\sqrt{3-x}} = \lg 5 \Rightarrow \lg \sqrt{-x} = \lg 5 \Leftrightarrow \sqrt{-x} = 5 \Rightarrow x = -25$.

2. a.) $\sqrt{9^x + 7 - 3^{x+2}} > 3^x - 5 \Rightarrow$ Szükséges, hogy $(3^x)^2 - 9 \cdot 3^x + 7 \geq 0 \Rightarrow 3^x \leq \frac{9 - \sqrt{53}}{2}$ vagy $3^x \geq \frac{9 + \sqrt{53}}{2}$.

I. Ha $3^x \leq \frac{9 - \sqrt{53}}{2}$, akkor $3^x - 5 \leq \frac{9 - \sqrt{53} - 10}{2} < 0$, így az egyenlőtlenség teljesül, tehát $x \leq \log_3 \frac{9 - \sqrt{53}}{2}$ megoldások,

II. ha pedig $3^x \geq \frac{9 + \sqrt{53}}{2}$, akkor $3^x - 5 \geq \frac{-1 + \sqrt{53}}{2} > 0$ miatt az egyenlőtlenség négyzetre emelhető, így a megoldásokra:
 $9^x + 7 - 3^{x+2} > 9^x - 10 \cdot 3^x + 25 \Leftrightarrow 3^x > 18 \Leftrightarrow x > \log_3 18$ (ezek mind megoldások, u.i. $3^x > 18 > \frac{9 + \sqrt{53}}{2}$).

Megj.: Hasonlóképpen oldható meg pl. $\sqrt{9^x + 8 - 3^{x+2}} > 3^x - 5 \Rightarrow (3^x)^2 - 9 \cdot 3^x + 8 \geq 0 \Rightarrow 3^x \leq \frac{9 - 7}{2}$ vagy $3^x \geq \frac{9 + 7}{2}$.

I. Ha $3^x \leq 1$, akkor $3^x - 5 < 0$, így az egyenlőtlenség nyilvánvalóan teljesül, tehát $x \leq 0$ megoldások,

II. ha pedig $3^x \geq 8$, akkor $3^x - 5 \geq 3 > 0$ miatt azon x értékek lesznek megoldások, melyekre $9^x + 8 - 3^{x+2} > 9^x - 10 \cdot 3^x + 25$, ebből rendezés után kapjuk, hogy $3^x > 17$ ($3^x \geq 8$ is teljesül) $\Rightarrow x > \log_3 17$.

b.) $4^x - 4\sqrt{x+1} = 3 \cdot 2^{x+\sqrt{x}} \Leftrightarrow (2^x)^2 - 4 \cdot (2^{\sqrt{x}})^2 = 3 \cdot 2^x \cdot 2^{\sqrt{x}} \Leftrightarrow (2^x \cdot 2^{\sqrt{x}}\text{-nel osztva az egyenletet})$

$$\frac{2^x}{2^{\sqrt{x}}} - 4 \cdot \frac{2^{\sqrt{x}}}{2^x} = 3 \Rightarrow (u := \frac{2^x}{2^{\sqrt{x}}} > 0) \quad u - 4 \cdot \frac{1}{u} = 3 \Rightarrow u^2 - 3u - 4 = 0, \text{ gyökök } 4 \text{ és } -1,$$

de csak a pozitív gyök lehet: $\frac{2^x}{2^{\sqrt{x}}} = 4 \Leftrightarrow 2^{x-\sqrt{x}} = 2^2 \Leftrightarrow x - \sqrt{x} = 2$, $(\sqrt{x})^2 - \sqrt{x} - 2 = 0 \Rightarrow$

$$\Rightarrow \sqrt{x} = 2 \quad (\text{a negatív } -1 \text{ érték itt sem lehetséges}), \text{ tehát a megoldás: } x = 4.$$

c.) $\ln(x^2 + x - 6) = \ln \frac{x-2}{x+3} \Leftrightarrow \ln((x+3) \cdot (x-2)) = \ln \frac{x-2}{x+3} \quad (x < -3 \text{ vagy } x > 2) \Rightarrow (x+3) \cdot (x-2) = \frac{x-2}{x+3}$

$$\Rightarrow (x+3)^2 = 1 \Rightarrow |x+3| = 1 \Rightarrow x = -4 \quad (\text{az } x = -2 \text{ érték nem megoldás, az egyenlet itt nem értelmezett!})$$

d.) $3^{x-1} + 3^x + 3^{x+1} = 39 \Leftrightarrow 3^x \cdot (\frac{1}{3} + 1 + 3) = 39 \Leftrightarrow 3^x \cdot \frac{13}{3} = 39 \Leftrightarrow 3^x = 9 \Rightarrow x = 2$

e.) $(\frac{1}{2})^{\frac{2x+3}{2x-1}} = (\frac{1}{4})^{\frac{x+9}{2x+2}} \Leftrightarrow \frac{2x+3}{2x-1} = 2 \cdot \frac{x+9}{2x+2} \Rightarrow (2x+3) \cdot (x+1) = (2x-1) \cdot (x+9) \Leftrightarrow 2x^2 + 5x + 3 = 2x^2 + 17x - 9 \Rightarrow 12x = 12 \Rightarrow x = 1$

f.) $\sqrt{\frac{2}{3} - 5x} - \sqrt{3x + \frac{1}{2}} = 0 \Rightarrow \frac{2}{3} - 5x = 3x + \frac{1}{2} \Rightarrow 8x = \frac{1}{6} \Rightarrow x = \frac{1}{48}$

3. a.) $2(\lg 2 - 1) + \lg(x^3 + 1) = \lg(\frac{5}{x^3} + 3) \Leftrightarrow -2 \cdot \lg 5 + \lg(x^3 + 1) = \lg(\frac{5}{x^3} + 3) \Leftrightarrow x^3 + 1 = 25 \cdot (\frac{5}{x^3} + 3) \Rightarrow x^6 - 74x^3 - 125 = 0 \Rightarrow x^3 = \frac{74 \pm \sqrt{74^2 + 4 \cdot 125}}{2} = \frac{74 \pm \sqrt{5976}}{2} = 37 \pm \sqrt{1494} \text{ etc... } x = 4.229354006054621... \text{ (a negatív érték nem megf.)}$

b.) $\sqrt{x+6 - 4 \cdot \sqrt{x+2}} + \sqrt{x+11 - 6 \cdot \sqrt{x+2}} = 1 \Leftrightarrow \sqrt{(\sqrt{x+2} - 2)^2} + \sqrt{(\sqrt{x+2} - 3)^2} = 1 \Leftrightarrow |\sqrt{x+2} - 2| + |\sqrt{x+2} - 3| = 1$

Ha $0 \leq u < 2$, akkor az egyenlet: $-(u-2) - (u-3) = 1 \Leftrightarrow 2u = 4$, $u = 2$, így itt nem kapunk gyököt,

Ha $2 \leq u < 3$, akkor az egyenlet: $(u-2) - (u-3) = 1$, ($1 = 1$), így ez esetben a gyökök: $2 \leq u < 3$,

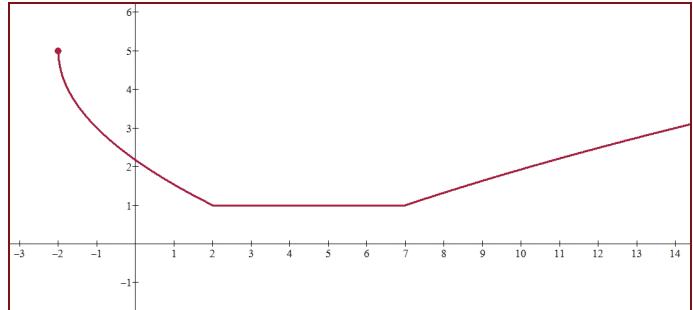
Ha $3 \leq u$, akkor az egyenlet: $(u-2) + (u-3) = 1 \Leftrightarrow 2u = 6$, $u = 3$.

$$\Rightarrow \text{a gyökök: } 2 \leq u \leq 3 \Rightarrow 2 \leq \sqrt{x+2} \leq 3 \Leftrightarrow 4 \leq x+2 \leq 9.$$

Az egyenlet gyökei tehát: $2 \leq x \leq 7$.

Megj.:

Az $f(x) = |\sqrt{x+2} - 2| + |\sqrt{x+2} - 3|$ függvény grafikonja:

c.) $(x+2) \cdot \sqrt{x^2 - 2x + 3} \geq 0 \Rightarrow$ A négyzetgyök alatti másodfokú függvény diszkriminánsa $D = 2^2 - 4 \cdot 3 < 0$, így a bal oldal nemnegatív pontosan akkor, ha $x+2 \geq 0$, azaz: $x \geq -2$.

d.) $\sqrt{9-5x} = \sqrt{3-x} + \frac{6}{\sqrt{3-x}}$ ($x \leq \frac{9}{5}$ és $x < 3 \Rightarrow x \leq \frac{9}{5}$) $\Rightarrow 9-5x = 3-x + \frac{36}{3-x} + 12$
 $\Rightarrow 2x+3 = \frac{18}{x-3} \Rightarrow 2x^2 - 3x - 27 = 0 \Rightarrow x_{1,2} = \frac{3 \pm \sqrt{3^2 + 4 \cdot 27}}{4} = \frac{3 \pm 15}{4}, \boxed{x = -3}$ a másik gyök nem megf.

e.) $\frac{\sqrt{x+1} + 2}{\sqrt{x+1} - 1} = \frac{x+1}{x-2}$ ($x \geq -1, x \neq 0, x \neq 2$) $\Leftrightarrow \frac{\sqrt{x+1} - 1 + 3}{\sqrt{x+1} - 1} = \frac{x-2+3}{x-2}$ \Leftrightarrow
 $1 + \frac{3}{\sqrt{x+1} - 1} = 1 + \frac{3}{x-2}$ $\Leftrightarrow \frac{1}{\sqrt{x+1} - 1} = \frac{1}{x-2}$ $\Rightarrow x-2 = \sqrt{x+1} - 1$ $\Leftrightarrow x-1 = \sqrt{x+1}$
 $\Rightarrow x^2 - 2x + 1 = x+1 \Rightarrow x^2 - 3x = 0 \Rightarrow x \cdot (x-3) = 0 \Rightarrow x=3$ (a 0 nem megfelelő).

f.) $3^{2x^2+2x-12} = 9^{(x-2)/(x+3)}$ ($x \neq -3$) $\Leftrightarrow 2x^2 + 2x - 12 = 2 \cdot \frac{x-2}{x+3}$ $\Leftrightarrow x^2 + x - 6 = \frac{x-2}{x+3}$
 $\Leftrightarrow x \neq -3$ és $(x-2) \cdot (x+3) \cdot (x+3) = x-2 \Rightarrow x_1 = 2$ gyök, és további megoldást $(x+3)^2 = 1$ -ből kapunk:
 $|x+3|=1 \Leftrightarrow x+3=1$ vagy $x+3=-1 \Rightarrow x_2=-2, x_3=-4$ gyökök.

g.) $\log_2(\log_3(\log_4 x)) = 0 \Leftrightarrow \log_3(\log_4 x) = 1 \Leftrightarrow \log_4 x = 3 \Leftrightarrow x = 4^3 = 64$.

4. Rakjuk nagyság szerinti sorrendbe az alábbi kifejezéseket segédesköz használata nélkül:

a.) $\lg \sqrt[3]{1000} = 1, \quad \log_2 0,25 = \log_2 \frac{1}{4} = -2, \quad \log_3 \frac{1}{\sqrt[3]{3}} = -\frac{1}{3}, \quad \ln \frac{1}{e^4} = -4, \quad 10^{\lg 5} = 5$
 $\Rightarrow \ln \frac{1}{e^4} = -4 < \log_2 0,25 = -2 < \log_3 \frac{1}{\sqrt[3]{3}} = -\frac{1}{3} < \lg \sqrt[3]{1000} = 1 < 10^{\lg 5} = 5$

b.) $(\frac{1}{9})^{\log_{\sqrt{3}} 5} = [(\frac{1}{\sqrt{3}})^{\log_{\sqrt{3}} 5}]^4 = \frac{1}{5^4} = \frac{1}{625}, \quad 0,25^{\log_2 3} = (\frac{1}{4})^{\log_2 3} = [\frac{1}{2}^{\log_2 3}]^2 = \frac{1}{9},$
 $3^{\log_{1/3} 2} = 3^{-\log_3 2} = \frac{1}{2}, \quad e^{\ln 4} = 4, \quad 2^{\log_2 5} = 5$
 $\Rightarrow (\frac{1}{9})^{\log_{\sqrt{3}} 5} = \frac{1}{625} < 0,25^{\log_2 3} = \frac{1}{9} < 3^{\log_{1/3} 2} = \frac{1}{2} < e^{\ln 4} = 4 < 2^{\log_2 5} = 5$

c.) $3^{2-\log_3 10} = \frac{9}{10}, \quad (\sqrt{2})^{3-\log_2 5} = \frac{2 \cdot \sqrt{2}}{\sqrt{5}} = \frac{4 \cdot \sqrt{10}}{10}, \quad 8^{\log_2 6-2} = \frac{6^3}{8^2} = 6 \cdot (\frac{6}{8})^2 = \frac{27}{8},$
 $2^{2 \cdot \log_2 3} = 3^2 = 9, \quad (2^{\log_2 3})^2 = 9$
 $\Rightarrow 3^{2-\log_3 10} = \frac{9}{10} < (\sqrt{2})^{3-\log_2 5} = \frac{4 \cdot \sqrt{10}}{10} < 8^{\log_2 6-2} = \frac{27}{8} < 2^{2 \cdot \log_2 3} = (2^{\log_2 3})^2 = 9$

5. Számítsuk ki x értékét:

a.) $\lg x = \lg 1,2 + \lg 1,5 - \lg 0,9 = \lg \frac{1,2 \cdot 1,5}{0,9} = \lg 2 \Rightarrow x = 2$.

b.) $\ln x = 2 \cdot \ln 5 - 2 = \ln 5^2 - \ln e^2 = \ln \frac{25}{e^2} \Rightarrow x = \frac{25}{e^2}$.

c.) $\ln x = 3 \cdot \log_2 8 - \frac{1}{2} \cdot \log_{1/2} 16 = 3 \cdot 3 - \log_{1/2} 4 = 9 + \log_2 4 = 9 + 2 = 11 \Rightarrow x = e^{11}$.